

Приједлог

РЕПУБЛИКА СРПСКА
В Л А Д А

ЗАКОН
О ПЕНЗИЈСКОМ РЕЗЕРВНОМ ФОНДУ РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ

Бања Лука, фебруар 2008. године

ЗАКОН

О ПЕНЗИЈСКОМ РЕЗЕРВНОМ ФОНДУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I ОСНОВНА ОДРЕДБА

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се оснивање, дјелатност, управљање, органи, организација, начин рада и пословања и друга питања од значаја за оснивање и пословање Пензијског резервног фонда Републике Српске (у даљем тексту: Резервни фонд) и Друштва за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске (у даљем тексту: Друштво за управљање).

(2) На питања која нису уређена овим законом примјењује се закон којим се уређује пословање привредних друштава.

II ОСНИВАЊЕ ПЕНЗИЈСКОГ РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 2.

(1) Резервни фонд оснива се ради обезбјеђења дугорочне финансијске одрживости обавезног пензијског осигурања.

(2) Резервни фонд је правно лице које се оснива за обављање дјелатности по овом закону.

(3) Резервни фонд је затворени инвестициони фонд и оснива се у облику акционарског друштва.

(4) Резервни фонд не смије стицати сопствене акције.

Члан 3.

(1) Оснивач Резервног фонда је Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Фонд ПИО).

(2) Пуни назив Резервног фонда је: Пензијски резервни фонд Републике Српске а. д.

(3) Скраћени назив Резервног фонда је: ПРЕФ а. д.

(4) Сједиште Резервног фонда је у Бањој Луци.

Члан 4.

(1) Фонд ПИО као оснивачки улог у Резервни фонд уноси имовину стечену у складу са прописима о приватизацији државног капитала у предузећима и средства стечена управљањем том имовином, којима Фонд ПИО располаже на дан оснивања Резервног фонда.

(2) Вриједност оснивачког улога из става 1. овог члана процјењује се у складу са прописом о методологији за утврђивање нето вриједности имовине Акцијског фонда Републике Српске.

(3) Оснивач обезбјеђује средства потребна за оснивање и почетак рада Резервног фонда.

III ДЈЕЛАТНОСТ И ИМОВИНА РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 5.

Дјелатност Резервног фонда је улагање у хартије од вриједности и другу имовину у складу са овим законом, уз уважавање начела сигурности, дисперзије ризика, ликвидности и профитабилности, а ради увећања имовине Резервног фонда.

Члан 6.

(1) Имовина Резервног фонда може бити у облику:

- а) акција,
- б) дужничких хартија од вриједности,
- в) удјела или акција у инвестиционим фондовима,
- г) инструмената тржишта новца,
- д) депозита код банака и
- ђ) терминских и опцијских уговора и других финансијских деривата.

(2) Имовина Резервног фонда не може бити предмет принудне наплате, залоге, хипотеке и не може се укључити у ликвидациону и стечајну масу Друштва за управљање, депозитара или других лица.

(3) Над Резервним фондом није могуће покренути поступак стечаја.

Члан 7.

(1) Имовина коју Фонд ПИО стиче по основу прописа о приватизацији, након оснивања Резервног фонда преноси се у Резервни фонд.

(2) Резервни фонд може стицати имовину из вишкова средстава Фонда ПИО и из других извора.

Члан 8.

(1) Годишња нето добит остварена пословањем Резервног фонда, на основу одлуке органа Резервног фонда, може се исплатити оснивачу искључиво за финансирање текућих пензија корисника, под условом да износ исплаћене нето добити не буде већи од 50 % вриједности дивиденди које је Резервни фонд примио у новцу.

(2) Дио годишње нето добити који не буде исплаћен оснивачу у складу са ставом 1. овог члана реинвестира се ради капитализације и увећања имовине Резервног фонда.

(3) Расподјела нето добити из става 1. овог члана утврђује се у текућој години на основу ревидираних финансијских извјештаја Резервног фонда из претходне године.

IV ДОЗВОЉЕНА УЛАГАЊА И ОГРАНИЧЕЊА УЛАГАЊА РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 9.

(1) Инвестиционе одлуке у вези са улагањем имовине Резервног фонда доноси Друштво за управљање основано у складу са овим законом.

(2) Друштво за управљање може уз сагласност Скуштине Резервног фонда повјерити доношење одлуке о улагањима изван Босне и Херцеговине страном правном лицу, које је у матичној земљи овлашћено за пословање на тржишту хартија од вриједности и обављање таквих послова, а које има провјерен бонитет, то јест доказано вишегодишње искуство и успјех у управљању пензијским фондовима.

Члан 10.

(1) Хартије од вриједности у које улаже Резервни фонд морају бити уврштене на берзу и друго уређено јавно тржиште или је проспектом за јавну понуду одређено њихово уврштење.

(2) Друштво за управљање доноси правила пословања која поред осталог садрже инвестициону политику и циљеве који се јавно објављују.

(3) Управа Друштва за управљање најмање једном годишње врши ревизију инвестиционе политике и циљева и по потреби њихове измјене и допуне.

Члан 11.

Правилима пословања из члана 10. став 2. овог закона утврђују се:

- а) послови које обавља друштво за управљање, услови и начин њиховог обављања,
- б) инвестициона политика и циљеви,
- в) начин спровођења начела из члана 5. овог закона,
- г) критеријуми за улагања и управљање портфељом Резервног фонда,
- д) највећи и најмањи проценат имовине Резервног фонда који се може улагати у поједине облике имовине из члана 6. овог закона, као и проценат и структура улагања у иностранство,
- ђ) начин доношења одлука о улагањима,
- е) услови које мора да испуњава страном правно лице из члана 9. став 2. овог закона,
- ж) начин измјене инвестиционе политике и циљева,
- з) управљање ризицима,
- и) систем интерне контроле,
- ј) услови ликвидности хартија од вриједности из портфеља и начин најаве њихове продаје у складу са одредбама овог закона,
- к) процедуре и мјере за спречавање сукоба интереса и за спречавање злоупотребе имовине којом се управља,
- л) процедуре и мјере за спречавање злоупотребе повлашћених информација,
- љ) пословна тајна и обавеза чувања пословне тајне,

- м) административне и рачуноводствене процедуре и
- н) друга битна питања од значаја за управљање имовином Резервног фонда и рад Друштва за управљање.

Члан 12.

Друштво за управљање обавезно је да намјеру продаје хартија од вриједности из портфеља Резервног фонда, емитената из БиХ, јавно најави прије давања налога, осим за хартије од вриједности којима се правилима из члана 11. овог закона утврди да испуњавају услове ликвидности.

Члан 13.

Имовина Резервног фонда улаже се у:

- а) дужничке хартије од вриједности које емитује или за које гарантује БиХ, Централна банка БиХ, Република Српска, Федерација БиХ и Дистрикт Брчко,
- б) дужничке хартије од вриједности које емитују јединице локалне самоуправе у БиХ,
- в) дужничке хартије од вриједности које емитују стране државе или страна правна лица са минималним кредитним рејтингом "А", а који утврђују агенције за процјену бонитета Standard and Poor's, Fitch IBCA, Thompson Bank Watch или Moody's,
- г) хартије од вриједности које емитују међународне финансијске институције,
- д) хартије од вриједности које емитују правна лица са сједиштем у БиХ којима се тргује на берзи или другом уређеном јавном тржишту,
- ђ) хартије од вриједности страних правних лица, осим дужничких хартија од вриједности из тачке в) овог члана, које су уврштене на највиши берзански сегмент у државама чланицама ЕУ, ОЕЦД-а и Цефте,
- е) удјеле у отвореним инвестиционим фондовима регистрованим у БиХ,
- ж) удјеле у отвореним инвестиционим фондовима регистрованим у државама чланицама ЕУ, ОЕЦД-а и Цефте и
- з) депозите и депозитне потврде код банака у БиХ које имају сертификат о чланству у програму осигурања депозита.

Члан 14.

(1) На улагања имовине Резервног фонда примјењују се сљедећа ограничења:

- а) улагањем имовине не може се стицати више од 20 % власничког учешћа, односно акција са правом гласа једног емитента,
- б) улагањем имовине не може се стицати више од 25 % вриједности емисије дужничких хартија од вриједности једног емитента, осим за хартије од вриједности из члана 13. став 1. тачка а) овог закона,
- в) до 10 % нето вриједности имовине може се уложити у хартије од вриједности једног емитента или више емитената који су повезана лица, осим хартија од вриједности из члана 13. став 1. тачка а) овог закона,

- г) до 30 % нето вриједности имовине може се улагати у хартије од вриједности из члана 13. став 1. тачка б) овог закона,
- д) до 20 % нето вриједности имовине може се улагати у хартије од вриједности емитента чије је сједиште изван БиХ,
- ђ) до 5 % нето вриједности имовине може се улагати у акције или удјеле инвестиционих фондова,
- е) до 5 % нето вриједности имовине може се уложити у новчане депозите, с тим да се у новчане депозите код једне банке може уложити до 1 % нето вриједности имовине и
- ж) опцијски и термински послови и други финансијски деривати могу се користити само у сврху заштите од ризика и укупна изложеност према тим инструментима не може бити већа од 5 % нето вриједности имовине.
- (2) Највише 80 % новчаних средстава расположивих на дан оснивања Резервног фонда или стечених продајом хартија од вриједности из портфеља, након оснивања, може се уложити у хартије од вриједности из члана 13. став 1. тачка д) овог закона, а којима се тргује на слободном берзанском тржишту.
- (3) Имовина Резервног фонда не може се улагати у фондове са приватном понудом, укључујући и фондове ризичног капитала.
- (4) Постојећа улагања која нису у складу са одредбама овог закона морају се ускладити у року од двије године од дана оснивања Резервног фонда.
- (5) Влада Републике Српске може прописати ближе услове и начин улагања и ограничења улагања имовине Резервног фонда.

Члан 15.

Имовина Резервног фонда не може се улагати у хартије од вриједности које емитује:

- а) Друштво за управљање Резервним фондом,
- б) банка која обавља послове депозитара Резервног фонда,
- в) брокерско-дилерско друштво, односно овлашћена банка која за Резервни фонд обавља послове посредовања у трговању хартијама од вриједности,
- г) повезано лице са лицима из т. а), б) и в) овог члана.

Члан 16.

У случају одступања од ограничења улагања из овог закона и инвестиционе политике и циљева, а услед наступања околности које Друштво за управљање није могло предвидјети, односно на које није могло да утиче, управа Друштва за управљање дужна је да одмах обавијести Скупштину Резервног фонда и Надзорни одбор Друштва за управљање и да у року од шест мјесеци од дана одступања усклади структуру имовине са ограничењима улагања.

Члан 17.

- (1) Резервни фонд не може давати кредите и зајмове.

(2) Резервни фонд може се само краткорочно задуживати до 1 % нето вриједности имовине Резервног фонда, уз сагласност Скупштине Резервног фонда.

V ОРГАНИ И ОПШТИ АКТИ РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 18.

(1) Орган Резервног фонда је Скупштина.

(2) Функцију Скупштине Резервног фонда врши Управни одбор Фонда ПИО.

Члан 19.

(1) Скупштина Резервног фонда:

- а) усваја Статут Резервног фонда, уз претходну сагласност Владе Републике Српске,
- б) одобрава инвестициону политику и циљеве Резервног фонда,
- в) усваја годишњи извјештај о пословању Резервног фонда,
- г) усваја годишњи извјештај о пословању и одобрава финансијски план Друштва за управљање,
- д) одлучује о коришћењу средстава у складу са чланом 8. овог закона,
- ђ) одлучује о повећању и смањењу основног капитала, уз претходну сагласност Владе Републике Српске,
- е) одлучује о статусним промјенама Резервног фонда, уз претходну сагласност Владе Републике Српске,
- ж) врши избор ревизора финансијских извјештаја Резервног фонда,
- з) врши избор депозитара Резервног фонда и
- и) одлучује и о другим питањима из своје надлежности у складу са законом и Статутом Резервног фонда.

(2) Одлуке из става 1. овог члана доносе се већином гласова чланова Скупштине.

Члан 20.

Статут Резервног фонда обавезно садржи одредбе о:

- а) фирми и сједишту Резервног фонда,
- б) циљевима оснивања Резервног фонда,
- в) дјелатности Резервног фонда,
- г) износу основног капитала,
- д) номиналној вриједности, врсти и класи акција,
- ђ) повећању и смањењу капитала Резервног фонда,

- е) начину сазивања Скупштине, надлежностима и начину доношења одлука Скупштине Резервног фонда,
- ж) заступању Резервног фонда,
- з) расподјели добити и сношењу губитака Резервног фонда,
- и) резервама,
- ј) инвестиционим циљевима Резервног фонда и начину за остварење циљева,
- к) политици инвестирања,
- л) ограничењима улагања,
- љ) односу Резервног фонда и Друштва за управљање у вези са управљањем имовином Резервног фонда,
- м) годишњим накнадама и трошковима управљања и пословања који могу теретити Резервни фонд,
- н) начину и поступку избора депозитара Резервног фонда,
- њ) пословној тајни,
- о) поступку измјене Статута и
- п) другим питањима предвиђеним законом.

Члан 21.

Из имовине Резервног фонда могу се директно плаћати искључиво сљедећи трошкови:

- а) накнада Друштву за управљање утврђена у складу са чланом 26. овог закона,
- б) накнада депозитару,
- в) трошкови, провизије или таксе непосредно повезане са стицањем или продајом имовине Резервног фонда,
- г) накнада и трошак Централног регистра,
- д) трошак исплате дивиденде,
- ђ) ревизорски и адвокатски трошкови настали у пословању Резервног фонда,
- е) трошкови одржавања главне скупштине, осим у случају ванредне скупштине коју сазове Друштво за управљање, у ком случају те трошкове сноси Друштво за управљање,
- ж) порези које је Резервни фонд дужан да плати и
- з) трошкови оглашавања, али само када је оно обавезно у складу са овим законом.

Члан 22.

(1) Нето вриједност имовине Резервног фонда обрачунава се једном мјесечно у складу са методологијом која се примјењује при обрачунавању нето вриједности имовине Акцијског фонда Републике Српске.

(2) Обрачун нето вриједности имовине Резервног фонда врши Друштво за управљање, а контролише и потврђује депозитар.

VI ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ

Члан 23.

- (1) Резервним фондом управља Друштво за управљање које оснива Фонд ПИО.
- (2) Друштво за управљање је правно лице које се оснива у облику акционарског друштва, чија је једина дјелатност управљање Резервним фондом и другом имовином коју му повјери Фонд ПИО на привремено управљање, као и управљање другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законом.
- (3) Пуни назив друштва за управљање је: Друштво за управљање Пензијским резервним фондом Републике Српске а. д. Бања Лука.
- (4) Скраћени назив Друштва за управљање је: Друштво за управљање ПРЕФ-ом а. д. Бања Лука.
- (5) Сједиште Друштва за управљање је у Бањој Луци.
- (6) Друштво за управљање управља Резервним фондом искључиво у интересу Резервног фонда.
- (7) Друштво за управљање остварује право гласа по основу акција из портфеља Резервног фонда.
- (8) За свој рад Друштво за управљање одговара Скупштини Резервног фонда.
- (9) Минимални основни капитал Друштва за управљање Резервним фондом је 100.000 КМ, који обезбјеђује оснивач.
- (10) У случају управљања другим пензијским фондовима, Друштво за управљање обезбјеђује основни капитал и друге услове у складу са одредбама посебног закона.

Члан 24.

- (1) Друштво за управљање има властиту имовину коју води одвојено од имовине Резервног фонда и других пензијских фондова којим управља.
- (2) За обавезе према трећим лицима у правном промету, Друштво за управљање одговара цјелокупном својом имовином.

Члан 25.

- (1) Послови управљања Резервним фондом обухватају управљање имовином Резервног фонда, промоцију Резервног фонда и административне послове (вођење пословних књига, чување документације, састављање финансијских и других извјештаја, усклађивање пословања са прописима и други административни послови).
- (2) Друштво за управљање не може послове из става 1. овог члана пренијети на треће лице, изузев у случају из члана 9. став 2. овог закона, и у случају административних послова који се могу повјерити на обављање Фонду ПИО.

Члан 26.

- (1) Друштво за управљање финансира се из накнаде за управљање Резервним фондом у складу са својим финансијским планом и пословним резултатима Резервног фонда.

(2) Критеријуми за утврђивање накнаде за управљање из става 1. овог члана, као и начин обрачуна и наплате накнаде уређује се посебним актом Владе Републике Српске, с тим да максимални износ годишње накнаде не може бити већи од 0,2 % просјечне годишње нето вриједности имовине Резервног фонда.

(3) Уколико се не усвоји годишњи извјештај о пословању Резервног фонда или Друштва за управљање, Скупштина Резервног фонда о томе обавјештава Владу Републике Српске и даје приједлог о разрјешењу Надзорног одбора и управе Друштва за управљање.

(4) Друштво за управљање обавезно је да трајно чува документацију о обављеним трансакцијама са имовином Резервног фонда.

VII ОРГАНИ ДРУШТВА ЗА УПРАВЉАЊЕ

Члан 27.

Органи Друштва за управљање су Надзорни одбор и управа.

Члан 28.

(1) Надзорни одбор има пет чланова које именује Влада Републике Српске и то једног члана на приједлог Савеза синдиката Републике Српске и четири члан на основу јавног конкурс.

(2) Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године са могућношћу поновног избора.

(3) За члана Надзорног одбора може бити именовано лице које испуњава следеће услове:

а) да има високу стручну спрему,

б) да има најмање пет година радног искуства у високој стручној спремни,

в) да има стручно знање из области финансијског тржишта потребно за успјешно обављање функције члана Надзорног одбора и

г) друге услове утврђене Статутом Друштва за управљање.

(4) Најмање два члана Надзорног одбора морају имати звање инвестиционог менаџера.

Члан 29.

Члан Надзорног одбора може бити разријешен и прије истека периода на који је именован:

а) на лични захтјев,

б) у случају из члана 26. став 3. овог закона,

в) у случају да не поступа у складу са законом и актима Друштва за управљање и Резервног фонда,

г) у случају злоупотребе положаја,

д) ако наступе друге околности које су неспојиве са обављањем дужности члана Надзорног одбора.

Члан 30.

Чланови Надзорног одбора Друштва за управљање не могу бити лица:

- а) која су у претходне три године имала најмање 10 % удјела у основном капиталу или били чланови управе или надзорног одбора у друштву за управљање инвестиционим или пензијским фондовима, банци овлашћеној за обављање послова банке депозитара, брокерском друштву или банци овлашћеној за обављање послова куповине и продаје хартија од вриједности, осигуравајућем друштву, инвестиционом фонду или пензијском фонду у приватном власништву, у вријеме када је тим друштвима одузета дозвола за рад,
- б) која су изгубила чланство у струковном удружењу због непридржавања правила удружења, или којима је надлежни орган изрекао мјеру одузимања дозволе за обављање послова на финансијском тржишту,
- в) која су кажњена за кривично дјело проузроковања стечаја несавјесним пословањем, повреде обавезе вођења пословних књига, оштећења или повлашћивања повјерилаца, злоупотребе у стечајном поступку, неовлашћеног одавања и прибављања пословне тајне, те кривичног дјела пословне преваре, и то на вријеме од пет година након правоснажности пресуде којом су осуђена, а у то вријеме се не рачуна вријеме проведено на издржавању казне,
- г) против којих су изречене мјере безбједности забране вршења позива, дјелатности или дужности које је у потпуности или дјелимично обухваћено предметом пословања Друштва за управљање, док траје забрана,
- д) која су кажњена за кривично дјело према законима којима се регулише пословање на финансијском тржишту и лица која су више пута кажњавана за прекршаје прописане одговарајућим законима,
- ђ) којима је одузета пословна способност,
- е) која посједују важећу дозволу Комисије за хартије од вриједности за обављање послова брокера или инвестиционог менаџера, односно одговарајуће одобрење надлежног органа и стварно обављају те послове као запослени код другог друштва за управљање, брокерског друштва, осигуравајућег друштва, пензијског фонда, депозитара Резервног фонда или банке овлашћене за послове са хартијама од вриједности,
- ж) која су чланови управе и надзорног одбора другог инвестиционог фонда, друштва за управљање, банке, брокерског друштва, пензијског фонда, осигуравајућег друштва и депозитара Резервног фонда или било ког повезаног лица у односу на лица из ове тачке и
- з) која обављају дужност у политичкој странци и учествују у политичким активностима које су неспојиве са радом у Друштву за управљање.

Члан 31.

(1) Надзорни одбор Друштва за управљање:

- а) усваја Статут Друштва за управљање, уз претходну сагласност Владе Републике Српске,
- б) именује и разрјешава управу Друштва за управљање,
- в) врши надзор над усклађеношћу рада и финансијског пословања Друштва за управљање са одредбама овог закона и других закона, и актима Резервног фонда и Друштва за управљање,
- г) даје мишљење о финансијском плану Друштва за управљање,

- д) даје Скупштини Резервног фонда мишљење о годишњем извјештају о пословању Друштва за управљање и Резервног фонда, и приједлог за коришћење и расподјелу нето добити остварене пословањем Резервног фонда, са посебним ставом о могућностима обезбјеђења новчаних средстава у случају исплате оснивачу,
- ђ) даје сагласност за обављање значајнијих трансакција имовином Резервног фонда у складу са Статутом Резервног фонда,
- е) даје сагласност на уговоре са лицима која пружају услуге Резервном фонду, при чему се такви уговори не могу закључивати на период дужи од три године,
- ж) даје приједлог Скупштини Резервног фонда за избор ревизора и депозитара,
- з) врши надзор над извршавањем уговора из тачке е) овог става, при чему, у случају трајнијег неизвршавања уговорних обавеза, Надзорни одбор има право да захтијева од управе да покрене поступак раскида уговора,
- и) закључује уговоре о раду са члановима управе Друштва за управљање и
- ј) обавља и друге послове утврђене законом, Статутом и другим актима Друштва за управљање.
- (2) Под значајнијом трансакцијом из става 1. тачка ђ) овог члана сматра се трансакција или више повезаних трансакција чија тржишна вриједност у тренутку доношења одлуке износи више од 1.000.000 КМ.
- (3) Управа Друштва за управљање подноси Влади Републике Српске годишњи извјештај о пословању Резервног фонда и Друштва за управљање, након што их је разматрала Скупштина Резервног фонда.
- (4) Годишњи извјештај о пословању из става 3. овог члана садржи финансијски извјештај и извјештај о раду.

Члан 32.

- (1) Друштвом за управљање руководи управа коју чине директор и извршни директори.
- (2) Управу на основу јавног конкурса именује Надзорни одбор Друштва за управљање на период од пет година, са могућношћу поновног избора.
- (3) За члана управе може да буде именовано лице које испуњава сљедеће услове:
- а) да има високу стручну спрему,
- б) да има најмање три године искуства у обављању послова са хартијама од вриједности код овлашћених учесника на тржишту хартија од вриједности, банци, друштву за управљање пензијским фондовима, друштву за осигурање или надзорном органу који надзире ова лица, чиме потврђује да има потребне стручне, организационе и друге пословодне способности и знање за успјешно обављање те функције и
- в) друге услове утврђене Статутом Друштва за управљање.
- (4) Чланови управе морају бити запослени у Друштву с пуним радним временом.
- (5) Управа Друштва за управљање има овлашћења, именује се и дјелује као управа Резервног фонда.
- (6) Члан управе може бити разријешен и прије истека периода на који је именован:
- а) на лични захтјев,

- б) у случају из члана 26. став 3. овог закона,
- в) у случају да не поступа у складу са законом и актима Друштва за управљање и Резервног фонда,
- г) у случају злоупотребе положаја и
- д) ако наступе друге околности које су неспојиве са обављањем дужности члана управе.

Члан 33.

Члан управе Друштва за управљање не може бити лице које не може бити члан Надзорног одбора Друштва за управљање у складу са чланом 30. овог закона.

Члан 34.

(1) Управа Друштва:

- а) организује и води послове и одговорна је за доношење и извршавање свих одлука из своје надлежности,
- б) заступа Друштво за управљање и Резервни фонд,
- в) стара се о законитости рада Друштва за управљање и одговара за законитост рада Друштва за управљање,
- г) закључује уговоре које Друштво за управљање склапа у име и за рачун Резервног фонда,
- д) предлаже инвестициону политику и циљеве Резервног фонда,
- ђ) предлаже и надзире извршење финансијског плана пословања и
- е) обавља и друге послове у складу са законом.

(2) Чланови управе заступају Друштво за управљање самостално и неограничено, осим у случају из става 1. тачка г) овог члана, када заступање врши директор и један одговорни извршни директор.

VIII ДЕПОЗИТАР РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 35.

(1) Послове депозитара Резервног фонда може да обавља правно лице које има дозволу за обављање ових послова у складу са одредбама Закона о тржишту хартија од вриједности.

(2) Депозитар за рачун Резервног фонда обавља сљедеће послове:

- а) чува имовину Резервног фонда,
- б) води рачуне Резервног фонда,
- в) извршава налоге Друштва за управљање у вези са трансакцијама са хартијама од вриједности и другом имовином која чини портфељ Резервног фонда, под условом да нису у супротности са овим законом и Статутом Резервног фонда, те обезбјеђује да трансакције хартијама од

вриједности и другом имовином буду измирене, односно да доспјела новчана потраживања буду наплаћена у законским и уговореним роковима,

г) извјештава Друштво за управљање о корпоративним радњама у вези за имовином Резервног фонда коју чува и извршава његове налоге који из тога произлазе,

д) наплаћује све приходе и друга права доспјела у корист Резервног фонда, која произлазе из његове имовине,

ђ) врши исплату дивиденде Фонду ПИО, у складу са одредбама члана 8. овог закона,

е) контролише и потврђује обрачун нето вриједности имовине Резервног фонда, на основу података и документације које му доставља Друштво за управљање,

ж) обезбјеђује да се приходи Резервног фонда користе у складу са овим законом и актима Резервног фонда, те да су трошкови које плаћа Резервном фонду у складу са законом и актима Резервног фонда и другим прописима,

з) пријављује Скупштини Резервног фонда кршење закона и других прописа које учини Друштво за управљање у вези са управљањем Резервним фондом, ако Друштво за управљање одбије да прихвати његов захтјев за престанак таквог кршења,

и) ревизорима и другим лицима овлашћеним за обављање надзора омогућује приступ подацима и рачунима у вези са Резервним фондом и његовом имовином и

ј) обавља и друге послове у складу са овим законом.

Члан 36.

Депозитар има обавезе, одговорност и ограничења према имовини Резервног фонда у складу са одредбама Закона о инвестиционим фондовима.

Члан 37.

(1) Депозитар је обавезан да одбије извршење налога Друштва за управљање који није у складу са законом, актима Резервног фонда и уговором са депозитаром.

(2) Депозитар је обавезан да послове за рачун Резервног фонда обавља са пажњом доброг стручњака.

(3) Депозитар и чланови управног или надзорног одбора и запослени код депозитара не смију податке до којих дођу у обављању послова депозитара Резервног фонда злоупотребити за стицање користи у свом пословању и трговини са хартијама од вриједности, или то омогућити трећим лицима.

(4) Депозитар је обавезан да чува као пословну тајну све податке и информације до којих дође у обављању послова депозитара, осим у случају када га Друштво за управљање писано овласти или када је законом или другим прописима обавезан да те податке саопшти јавности или овлашћеним лицима.

(5) Депозитар је одговоран Друштву за управљање, Резервном фонду и Фонду ПИО за све губитке и штету који су настали због неиспуњавања или погрешног испуњавања обавеза из закона, уговора о обављању послова депозитара или због одлука које су донесене грубом непажњом или са намјером да се проузрокује штета.

Члан 38.

Депозитар Резервног фонда може се промијенити у случају:

- а) раскида уговора о обављању послова депозитара и
- б) одузимања дозволе депозитару.

Члан 39.

(1) Уговор о обављању послова депозитара Резервног фонда може се раскинути на захтјев било које уговорне стране, под условом да се другој уговорној страни обавјештење о раскиду уговора достави најмање три мјесеца прије раскида уговора.

(2) Друштво за управљање одговорно је да се поступак за избор другог депозитара Резервног фонда спроведе прије датума раскида уговора.

Члан 40.

(1) Ако је депозитару Резервног фонда одузета дозвола за обављање послова депозитара, Надзорни одбор Друштва за управљање овлашћен је да закључи уговор о привременом обављању послова депозитара Резервног фонда са другим депозитаром који има дозволу Комисије за хартије од вриједности Републике Српске за обављање послова депозитара инвестиционих фондова.

(2) Уговор из става 1. овог члана закључује се на одређено вријеме, до избора новог депозитара Резервног фонда, с тим да рок на који се уговор закључује не може бити дужи од три мјесеца, до када је Друштво за управљање дужно да спроведе поступак избора другог депозитара Резервног фонда.

Члан 41.

У случају промјене депозитара Резервног фонда, дотадашњи депозитар дужан је да сву имовину Резервног фонда коју је имао на чувању пренесе на чување новом депозитару са којим је закључен уговор о обављању послова депозитара Резервног фонда, те да преда књиге рачуна, евиденцију и све друге документе и материјале битне за пословање Резервног фонда, у писаном или електронском облику, зависно од начина вођења наведених података.

IX ФИНАНСИЈСКО И ДРУГО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И РЕВИЗИЈА РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

Члан 42.

(1) На рачуноводствену евиденцију и финансијске извјештаје Резервног фонда примјењују се законски и други прописи који се односе на инвестиционе фондове.

(2) Вредновање имовине Резервног фонда врши се у складу са методологијом из члана 4. став 2. овог закона.

(3) Годишњи извјештај о пословању Резервног фонда са ревидираним финансијским извјештајем подноси се Влади Републике Српске у року од пет мјесеци од истека пословне године.

(4) Влада Републике Српске може прописати ближе услове извјештавања Друштва за управљање и Резервног фонда.

Члан 43.

(1) Друштво за управљање обавезно је да објављује податке о нето вриједности имовине Резервног фонда, структури портфеља и нето реализованим добицима и губицима и другим подацима, најкасније до 15-ог у мјесецу за претходни мјесец.

(2) Подаци из става 1. овог члана објављују се на Интернет страници Друштва за управљање и Интернет страници Фонда ПИО.

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

(1) Фонд ПИО ће, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона, донијети одлуку о оснивању Резервног фонда и одлуку о оснивању Друштва за управљање.

(2) Од дана доношења одлуке о оснивању до дана регистрације Резервног фонда, Фонд ПИО не може располагати имовином из члана 4. став 1. овог закона.

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01- /08

Датум: ____ . ____ 2008. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Мр Игор Радојичић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Приједлога закона о Пензијском резервном фонду Републике Српске

I Уставни основ

Уставни основ за доношење Закона о Пензијском резервном фонду Републике Српске садржан је у Амандману XXXII на члан 68. Устава Републике Српске, тач. 6, 9, 12. и 18. према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује социјално осигурање и друге облике социјалне заштите, правни положај предузећа и других организација, те контролу законитости располагања средствима правних лица и друге односе од интереса за Републику, у складу са Уставом, као и у члану 70. тачка 2. Устава, којим је уређено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе и друге прописе.

II Разлози за доношење Закона

Влада Републике Српске именовала је Рјешењем број: 04/1-012-166/07 од 08.02.2007. године Радну групу са израду Стратегије реформе пензијског система у Републици Српској са циљем да се реформи пензијског система приступи на cjеловит и свеобухватан начин, на дугорочној основи.

У оквиру пројекта cjеловите реформе пензијског система, утврђен је као посебан задатак дефинисање и предлагање модела организовања и начина управљања акцијама из портфеља Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Фонд ПИО). У том циљу, Радна група припремила је Студију о избору модела управљања портфељом Фонда ПИО, као први дио cjеловите студије реформе пензијског система Републике Српске.

Предмет Студије је анализа постојећег стања у вези са располагањем и управљањем имовином коју је Фонд ПИО стекао у процесу приватизације. Такође, у оквиру Студије извршена је и краћа анализа релевантних међународних искустава, како би се извршила компарација различитих модела и пракси.

Циљ Студије је да се идентификују основни проблеми у досадашњем функционисању, односно начину управљања имовином из приватизације, те да се на бази утврђеног стања, међународних искустава, уз уважавање специфичности законског оквира Републике Српске и карактеристика постојећег пензијског система, степена развијености финансијског тржишта и других друштвено-економских услова предложи нови модел управљања и начин коришћења ове имовине. Основни критеријум код избора новог модела јесте ефикасније управљање у функцији повећања вриједности расположиве имовине-портфеља Фонда ПИО.

Портфељ Фонда ПИО чине акције и удјели предузећа у којима је извршена приватизација државног капитала у складу са Законом о приватизацији државног капитала у предузећима (“Службени гласник Републике Српске”, број 24/98).

Према одредби члана 200. Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 32/00, 40/00, 37/01, 32/02, 40/02, 110/03, 67/05, пречишћен текст 106/05), акције предузећа из члана 26. ст. 1. и 2. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима и новчана средства остварена продајом државног капитала у предузећима из члана 27. истог Закона су у својини Фонда ПИО, који има право располагања и управљања у складу са законом.

Надаље, у Студији је направљена компарација постојеће регулативе и стварног стања, тј. примјене закона. Анализа је показала да се у значајним сегментима закон не примјењује у потпуности (доношење инвестиционе стратегије и циљева, примјена рачуноводствених прописа

и стандарда, начин финансијског извјештавања), те да не постоји јасна концепција, нити је дефинисана било каква стратегија у смислу начина управљања и коначне употребе имовине-портфеља из приватизације, прије свега у оквиру законске регулативе, затим општих аката Фонда ПИО, а тиме, наравно, и у самој пракси.

У оквиру предметног документа извршена је и компаративна анализа међународних искустава, односно анализирани су демографски резервни фондови пензијског осигурања.

Резервни фондови обавезног пензијског осигурања, познатији као демографски резервни фондови, формирају се с циљем обезбјеђења дугорочне одрживости обавезног пензијског осигурања и користе се као амортизер, тј. неутрализатор пројектованих или неочекиваних потешкоћа у функционисању обавезног пензијског осигурања.

Средства резервних фондова формирају се акумулацијом вишкова текућих доприноса у односу на текуће исплате пензија. Имајући у виду виталну улогу пензијског осигурања у обезбјеђењу адекватних примања осигураника у пензији, управљање средствима резервних фондова и њихова сигурност све више добијају на значају.

Радна група је, на основу анализе досадашњег начина управљања портфељом Фонда ПИО (који се односи на регулаторни оквир, организациону структуру Фонда ПИО, начина процјене вриједности портфеља, корпоративног управљања, финансијских и других показатеља и друго) извршила оцјену остварених ефеката, те закључила да постојећи законски оквир и практична рјешења заснована на њему, не обезбјеђују основне претпоставке за рационално и ефикасно управљање портфељом Фонда ПИО. Свако одлагање избора новог модела организације и управљања има вишеструке негативне посљедице по портфељ Фонда.

Користећи и искуства у другим земљама у управљању резервним пензијским фондовима и након разматрања алтернативних модела управљања портфељом Фонда ПИО (са анализом позитивних и негативних ефеката), Радна група је предложила формирање затвореног инвестиционог фонда од постојећег портфеља Фонда ПИО, чији би оснивач био Фонд ПИО и формирање друштва за управљање наведеним затвореним инвестиционим фондом, које би основао Фонд ПИО.

Имајући у виду да се ради о новом приступу управљања портфељом Фонда ПИО, који раздваја текуће пословање Фонда ПИО од управљања портфељом, Радна група је оцијенила да је неопходно донијети посебан закон којим би се уредило оснивање и пословање инвестиционог фонда и друштва за управљање, те предложила основне принципе на којима се заснива пословање наведених субјеката. Након прихватања предложеног модела од стране Владе Републике Српске, Радна група је приступила изради радног материјала закона који је упућен на стручну расправу.

Стручна расправа о Студији о избору модела управљања портфељом Фонда ПИО вођена је 17.5.2007. године у Теслићу, у оквиру 2. Међународне конференције Бањалучке берзе. На стручној расправи потврђена је оправданост формирања затвореног инвестиционог фонда од постојећег портфеља Фонда ПИО, а у погледу управљања формираним фондом изнесена су различита мишљења, од којих поједина преферирају ангажовање приватног професионалног управљача.

Влада Републике Српске на 26. сједници одржаној дана 01. и 04.06.2007. године упознала се са документом “Управљање акцијама из портфеља Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске - Извод из студије о избору модела управљања” и донијела Закључак број: 04/1-012-887/07 којим је усвојила приједлог Радне групе да се управљање акцијама из портфеља Фонда ПИО организује на сљедећи начин:

1. да се формира затворени инвестициони фонд од постојећег портфеља Фонда ПИО, чији би оснивач био Фонд ПИО и
2. да се формира друштво за управљање наведеним затвореним инвестиционим фондом, чији би оснивач био Фонд ПИО.

Наведеним Закључком Влада Републике Српске задужила је Радну групу да изради и Влади достави приједлог одговарајућих прописа за реализацију усвојеног модела управљања, на основу чега је Радна група припремила Нацрт закона о Пензијском резервном фонду Републике Српске.

III Извори права

При изради Нацрта закона о пензијском резервном фонду Републике Српске, као основни извори права коришћени су: Закон о тржишту хартија од вриједности, Закон о инвестиционим фондовима, Закон о предузећима, те примјенљива рјешења упоредног права других земаља, од којих су најзначајнији начини функционисања француског Демографског резервног фонда и Капиталске дружбе д.д. Словенија, који су посебно послужили код коначног одређења за избор модела управљања.